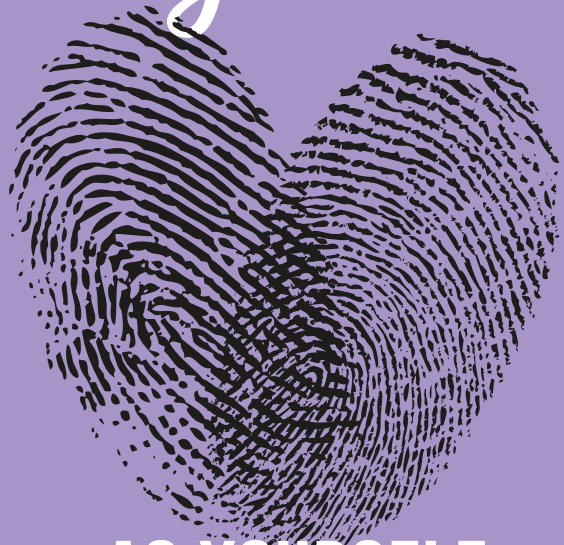

LOVE YOUR
neighbour

AS YOURSELF

MARK 12:31

ALLEEN GA JE
sneller

MAAR SAMEN KOM JE

verder

(AFRIKAANS GEZEGDE)

Tij bent

LEUK

• MAG IK JE •
houden?

DE KOFFIE
loopt
SPORTIEVER
zal het
VANDAAG
niet
WORDEN

Zeg het Viaa een kaartje!

Viaa
MAGAZINE

Jaargang 9
september 2019

▶ Internationaliseringsprogramma geeft pabo kleur

▶ Samen in beweging met kwetsbare bewoners

▶ Verder: o.a. Bruis introductieprogramma • Kijk- en leestips • Renovatie

Betrokken

Kleurrijk en betrokken. Daar willen wij als Viaa voor staan in het werken met mensen en in het opleiden van onze studenten tot professionals die het verschil willen maken. Niet voor niets is Betrokken dan ook het thema van dit magazine én het jaarthema van onze hogeschool voor het studiejaar 2019-2020.

Hogeschool Viaa vindt dat bezielde professionals nodig zijn in de maatschappij van de toekomst. Dat wij daar niet alleen in staan, blijkt uit de hoge instroomcijfers van dit jaar. We zijn blij dat zoveel mensen willen leren werken met mensen en kiezen voor een studie aan onze hogeschool.

In dit magazine vindt u voorbeelden van hoe Viaa betrokken wil zijn. Of het nu gaat om goede begeleiding bij het studeren met een functiebeperking, het starten van de nieuwe Master Interprofessioneel werken met Jeugd of een onderzoek van de lectoraten over hoe we kwetsbare bewoners in beweging kunnen krijgen.

Dat die bezieling doorgroeit als mensen aan het werk gaan, vinden wij fantastisch. We laten u in dit magazine, met gepaste trots, kennismaken met oud-studenten die het verschil maken op hun werkplek. Zo kunt u meer lezen over Anouk Troost, die met zoveel passie voor de klas staat. En over Mariëlle van der Veen, die werkzaam is als kinderverpleegkundige. Opleiden kunnen wij niet alleen doen. Het is prachtig om te merken dat we zoveel betrokkenheid terugvinden in het werkveld, bij partners en (stage)relaties. In de collegezaal, door onderzoek als ook in de praktijk: samen geven we kleur en inhoud aan onze opleidingen voor betrokken professionals.

Ik ben dankbaar dat ik daaraan al jaren een bijdrage mag leveren. Dit is waarschijnlijk de laatste keer dat u een voorwoord leest van mijn hand. Na 25 jaar neem ik afscheid als bestuursvoorzitter. Maar gelukkig blijf ik nog verbonden aan deze prachtige hogeschool met al zijn betrokken mensen. Ik wens mijn opvolger, drs. Dirk Wakker MME, veel succes en Gods zegen toe.

Met vriendelijke groet,

Drs. Jacob Schaap MPM
Bestuursvoorzitter Hogeschool Viaa

Uitgave
Jaargang 9 - september 2019

Dit magazine is een uitgave van Hogeschool Viaa in Zwolle.

Auteurs
Paula van Loo (Tekstbureau Van Loo)
Sandra Tuinman (Typisch Sandra)
Rosita van Eerde

(Eind)redactie
Tekstbureau Van Loo (Paula van Loo),
Typisch Sandra (Sandra Tuinman),
XXLV boekbegeleiding (Loes Visch),
Desirée Noever, Sophie Lootens en
Rosita van Eerde

Fotografie
Christein van Hoffen, Gijs van der Steeg,
Ingeborg Lukkien

Coördinatie
XXLV boekbegeleiding (Loes Visch)

Kaartontwerp
Frank de Wit

Vormgeving magazine
Frank de Wit

Druk
SMG Groep

Voor meer informatie over de inhoud van dit magazine kun je contact opnemen met Rosita van Eerde, afdeling Marketing & Communicatie van Hogeschool Viaa, tel. 038 - 425 55 42.

Bezoekadres:
Wethouder Alferinkweg 2
8012 GA Zwolle

Postadres:
Postbus 10030
8000 GA Zwolle

Opleiden. Dat doen we voor jou.

8 Oud-student Ingeborg Lukkien ging op wereldreis

14 Studeren met een functiebeperking

25 Bruis introductieprogramma

38 Met passie voor de klas

- 4** Jacob Schaap maakt plaats voor opvolger
- 6** Rik Zweers, eerste Jonge Theoloog des Vaderlands
- 8** Oud-student Ingeborg Lukkien ging op wereldreis
- 10** Internationaliseringsprogramma geeft pabo kleur
- 12** Berber Kolthof schrijft over dementie
- 14** Studeren met een functiebeperking
- 18** Nieuwe master Interprofessioneel Werken met Jeugd
- 20** Mariëlle van der Veer werkt als kinderverpleegkundige
- 25** Bruis introductieprogramma
- 30** Verpleegkundigen gebruiken koffiepauze voor zingeving
- 32** Oud-studenten starten bedrijf Zingevers
- 34** Nieuw profiel Social Work in cartoons
- 37** Agenda
- 38** Met passie voor de klas
- 40** Renovatie inrichting van Hogeschool Viaa
- 42** Samen in beweging met kwetsbare bewoners
- 44** Samenwerking werkveld en opleiding
- 46** Kijk- en leestips

Bestuursvoorzitter Jacob Schaap kijkt dankbaar terug op bestuursperiode

“We zijn zuinig op de bezieling van al onze medewerkers. Samen houden zij de kwaliteit van ons onderwijs hoog”

Studenten opleiden tot bezielde en betrokken professionals. Recht doen aan iedereen met wie hij werkt. Verbinding creëren tussen mensen en disciplines. Gevoed worden door de Bijbel. Het zijn de drijfveren van de bestuursvoorzitter van Viaa, Jacob Schaap. Ruim 25 jaar gaf hij met hart en ziel leiding aan onze hogeschool. Deze zomer geeft Jacob het voorzittersstokje door. Noodgedwongen, nadat hij vorig jaar een herseninfarct kreeg. Jacob: “De weg die God met mij gaat, is niet de weg die ik had bedacht. Dat vond ik aanvankelijk moeilijk, maar ik heb er inmiddels vrede mee.”

Wie nu met Jacob spreekt, zal uit niets kunnen afleiden dat zijn leven een jaar geleden zo kwetsbaar was. Hij is optimistisch, welbespraakt en analyseert snel en scherp. Toch ondervindt Jacob dagelijks de gevolgen van het infarct, omdat zijn prikkelverwerkingsstelsel anders werkt dan voorheen. Zijn dagen richt hij daarom nu anders in. Dat heeft tot een nieuwe balans geleid in zijn dagelijkse activiteiten en in de manier waarop hij met deze nieuwe realiteit omgaat. Jacob: “Ik ben heel dankbaar dat het infarct mij niet als persoon heeft veranderd en dat ik rustig kan blijven onder de situatie. Mijn geloofsvertrouwen helpt mij daar enorm in.”

Hoogwaardig onderwijs

Uit zijn geloof komt zijn overtuiging voort dat recht doen aan mensen en het bieden van hoogwaardig kwalitatief onderwijs in elkaars verlengde liggen. Jacob: “Het belangrijkste is dat je als hogeschool goed en bezielde onderwijs geeft. Op Viaa verweven we de onderzoeksuitkomsten van onze drie lectoraten met ons onderwijs. Daardoor ontstaat een waardevolle kruisbestuiving. Goede begeleiding van onze studenten is op Viaa erg belangrijk; we krijgen ook terug dat studenten dat waarderen. Door die begeleiding en dankzij de hoogwaardige inbreng van het werkveld, kunnen zij zich zelfstandig ontwikkelen tot beroepsprofessionals. We zijn dan ook zuinig op de

bezieling van al onze medewerkers die hieraan bijdragen; de docenten, decanen, onderzoekers, studenten, conciërges, roostermakers en de mensen van de kantine. Samen houden zij de kwaliteit van ons onderwijs hoog. Het geloof voegt hieraan nog een extra zingevingslaag toe. We zijn het aan de ander verplicht om verbinding te maken. Mensen zijn de schepselen van God. Je moet hen daarom met het grootste respect behandelen.”

De waarde van reflectie

Dat hij zo lang leiding mocht geven aan een hogeschool waar studenten worden opgeleid tot professionals, ervaart Jacob als een voorrecht: “De studenten van nu gaan straks helpen de samenleving verder vorm te geven. Wij mogen hen opleiden binnen de domeinen onderwijs, zorg en theologie. Om ze te helpen hun toekomstige beroep eigen te maken, stimuleren we onze studenten goed te reflecteren en na te denken over vragen als; hoe ben je als persoon? Hoe sta je ten opzichte van je geloof? Is Jezus ook jouw beleidsman? Hoe ga je je beroep uitoefenen en wat voedt jou daarbij? Vergelijkbare vragen heb ik mezelf ook weer gesteld tijdens mijn revalidatieproces. De inzichten die ik opdeed kan ik gebruiken bij wat er nu op mijn pad komt. Ik wens onze studenten en alle medewerkers van Viaa toe dat ze onder leiding van de nieuwe voorzitter blijven groeien als persoon en als professional en dat ze van betekenis mogen zijn voor de samenleving.” ●

Dirk Wakker benoemd tot collegevoorzitter

Per 1 augustus is drs. Dirk Wakker door de raad van toezicht van Hogeschool Viaa benoemd tot collegevoorzitter. Wakker volgt drs. Jacob Schaap, die nog wel lid blijft van het college van bestuur, op als

voorzitter. Dirk ziet ernaar uit om voor Hogeschool Viaa aan de slag te gaan: “Viaa is een parel binnen de wereld van het hbo. Door de combinatie van goede onderwijskwaliteit met een sterk eigen

profiel is Viaa aantrekkelijk voor veel studenten. Ik verheug mij erop om hier leiding aan te mogen geven.”

“Ik heb nu een podium om mijn visie op het geloof te delen”

Rik Zweers eerste Jonge Theoloog des Vaderlands

Ondernemerschap, lef en visie. Het zijn dagelijkse ingrediënten voor Theologie-student Rik Zweers. En precies deze ingrediënten zorgden ervoor dat hij vorig jaar werd uitgeroepen tot de eerste Jonge Theoloog des Vaderlands. Een eervolle, maar bovenal kansrijke titel. Sinds zijn benoeming krijgt Rik volop ruimte om zijn visie op het geloof te delen.

Traditiegetrouw benoemt de Evangelische Omroep elk jaar een Theoloog des Vaderlands. In navolging daarop werd afgelopen oktober voor de eerste keer een verkiezing speciaal voor studenten georganiseerd. Hogescholen en universiteiten uit het hele land mochten een kandidaat naar voren schuiven. Hogeschool Viaa koos voor Rik, die hbo Theologie studeert. “Ik denk dat ik opviel vanwege mijn ondernemerschap. Bij alles wat ik doe, trek ik mijn eigen plan. Gelukkig zijn docenten bereid om mee te denken, hoewel ze inmiddels ook wel eens gekscherend zullen zeggen: daar heb je Rik weer met zijn zelfexpressie. Elk plan kost namelijk tijd.”

Beelden van God

Rik wil zich inzetten voor een betere wereld. “Mijn opleiding biedt kaders, maar tegelijkertijd sta ik voor de uitdaging om zelf invulling te geven aan mijn vak. Dat vraagt om een visie”, legt hij uit. “Zo vind ik het belangrijk om mensen verschillende beelden van God te laten zien. De Bijbel zit er vol mee. De herder en de koning zijn het meest bekend, maar juist die beelden hebben in onze samenleving aan betekenis verloren. Het beeld van de vader die zijn verloren zoon opwacht is veel treffender. Denk maar eens aan je ouders of grootouders. Je voelt je soms schuldig, omdat je al een tijdje niet op bezoek bent geweest. Hetzelfde ervaar je misschien bij God, die in onze samenleving steeds meer op een zijspoor raakt. Door herkenbare beelden te kiezen, probeer ik het geloof te verbinden aan de dagelijkse praktijk.”

Kunstmodule

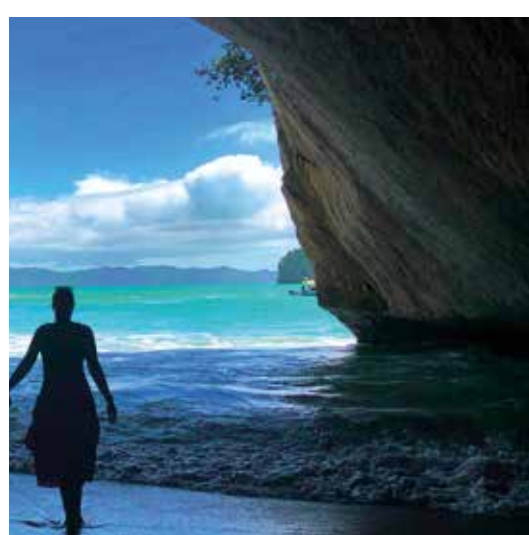
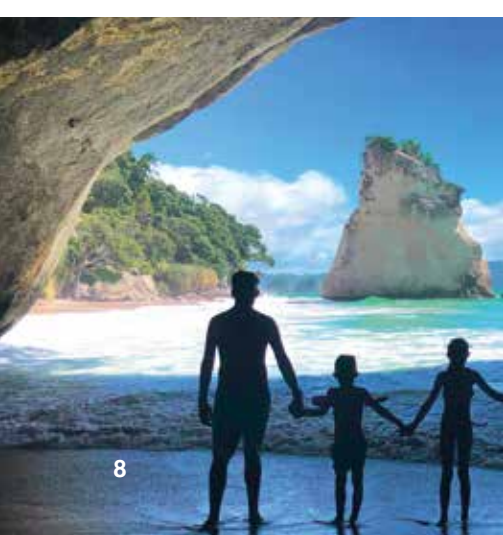
Op basis van zijn visie heeft Rik in 2018 een kunstmodule voor Hogeschool Viaa ontwikkeld. “Theologie gaat over woorden. Heel veel woorden. En dat terwijl we in een beeldcultuur leven. Vanuit die gedachte is de kunstmodule ontstaan”, zegt hij. “Zo nam ik vorig jaar een groep studenten van Theologie en Social Work mee naar museum De Fundatie in Zwolle. Studenten moesten een persoonlijke levensvraag voorbereiden en daar intuïtief een kunstwerk bij zoeken. Een aantal studenten koos voor een korte film van Marijke Warmerdam, waarbij je een jongen ziet die roerloos over het water uitkijkt. In de film gebeurt niets, maar precies dat bleek de wijze les: wees eens niet bezig met de toekomst, maar ervaar gisteren, nu en morgen. Zo kom je in contact met een gevoel dat buiten de tijd staat. Dat gevoel noem ik eeuwigheid: een klein stukje hemel op aarde.”

Underdog

Aan de verkiezing Jonge Theoloog des Vaderlands deden in totaal zeven jonge theologen mee. Allemaal moesten ze een filmpje maken, een blog schrijven, een interview geven en hun stem laten horen tijdens een debat. Rik: “Ik voelde me naast alle academici een underdog, maar het viel me op dat de praktische insteek van de hbo-deelnemers werd gewaardeerd.” De Nacht van de Theologie was het moment suprême: sprekers, experts uit het werkveld en mensen thuis mochten stemmen op hun favoriet. “Ik was blij verrast toen ik dat bleek te zijn.”

Podium

Wat Rik nu doet als Jonge Theoloog des Vaderlands? “In de eerste maanden werd ik door kranten, magazines, radiostations en televisieprogramma's uitgenodigd om te vertellen over mijzelf en mijn vak. Belangrijk, want in de media komen doorgaans weinig jonge hbo-theologen aan het woord. Daarnaast schrijf ik momenteel artikelen voor online platform Lazarus en geef ik lezingen in kerken, bij jeugdgroepen en bij de opleiding Verpleegkunde.” Hij besluit: “Dankzij de titel heb ik een podium gekregen. Ik kan hierdoor mijn visie op het geloof delen. En me inzetten voor een betere wereld.” ●

Oud-student Ingeborg ging op wereldreis met haar gezin

Geen luxe resorts, maar een educatieve reis

Van de Verenigde Staten, Bolivia en Colombia tot Nepal, Thailand, Australië en Nieuw-Zeeland. De afgelopen maanden heeft oud-student SPH Ingeborg Lukkien met haar gezin de halve wereld over gereisd. Samen bezochten ze kleinschalige projecten rondom de global goals waaronder duurzaamheid, armoede en vrouwenrechten.

“Het doel van deze reis was niet alleen consumeren, maar ook een bijdrage leveren aan een betere wereld. Dat hoeft echt niet groots te zijn, ook een klein beetje hulp bieden kan genoeg zijn”, vertelt Ingeborg Lukkien, fotograaf én oud-student van Hogeschool Viaa, een week na thuiskomst in Nederland.

Een jaar geleden is het gezin, bestaande uit Ingeborg, haar man Ivo en de kinderen Jelisa en Jurre, op het vliegtuig gestapt om op wereldreis te gaan. “Mijn man en ik zijn allebei ondernemers. We hebben de afgelopen tien jaar keihard gewerkt en hadden een mooi, nieuw huis en een fijn gezin. We hadden alleen geen tijd meer voor elkaar en waren altijd gestrest en druk bezig. Dat wilden we niet meer.”

Samen besloot het gezin er bijna een jaar op uit te gaan. Alle spullen, zoals het huis, de auto's, een groot deel van de inboedel, speelgoed en het bedrijf van Ivo, werden van de hand gedaan. Ingeborg stippelde ondertussen de reis uit. “Ik heb gekeken naar een handige route voor onze reis. Hoe kunnen we zoveel mogelijk zien, maar toch zo min mogelijk vliegen. De hele reis lag dus in principe vooraf al vast, al is er tijdens de reis wel eens wat gewijzigd. Vanwege een probleem met onze visa voor India, konden we het land niet in. Daarvoor in de plaats zijn we naar Thailand gegaan.”

Educatieve reis

Voor de reis stond als een paal boven water dat het geen luxe reis langs resorts zou worden, maar juist een educatieve trip waarbij het gezin ook de handen uit de mouwen zou steken. Per land werden verschillende projecten bezocht. Ingeborg: “In Bolivia hebben we drie weken in een duurzaam ontwikkelingsproject gewoond. Hier draaide een project rondom vrouwenempowerment. Om de positie van vrouwen te versterken, was er bijvoorbeeld een kinderdagverblijf, zodat vrouwen aan het werk kunnen gaan en dus voor zichzelf kunnen zorgen. Ook was er een feministentoeer door de hoofdstad La

Paz. Tijdens de toer leer je over de historische en aanhoudende strijd voor de rechten van de vrouwen.” Het gezin heeft meegekeken bij de activiteiten, advies gegeven, maar ook heel praktisch hulp geboden door bijvoorbeeld internet aan te leggen.

In Australië heeft het gezin het project Orange Sky bezocht. Een paar jonge jongens zijn begonnen met het ombouwen van een oranje busje tot een was- en doucheplaats voor zwervers. “In het busje hebben ze een douche, een wasmachine en een droger geplaatst. Het busje zetten ze dan neer in de stad en zwervers kunnen dan douchen en hun kleren laten wassen. Zo zijn ze fris en schoon en kunnen ze bijvoorbeeld naar een baan op zoek gaan. In Australië is dit project heel groot geworden. Sinds de start in 2014 is er 870.000 kilo was gedraaid. Nog belangrijker zijn de gesprekken die gevoerd worden tijdens het wachten. We hebben al gezegd dat als ze dit project ook willen starten in Europa, wij hier zeker bij willen helpen.”

Er zijn voor anderen

Na acht maanden veel gezien te hebben van de wereld, moest het gezin weer naar huis. Ingeborg heeft inmiddels haar beroep als fotograaf, onder andere voor Hogeschool Viaa, weer opgepakt. Wat de plannen voor de toekomst zijn, is nog niet helemaal duidelijk. Wel staat vast dat ze niet meer terugkeren naar hun oude hectische leven. “We zijn op zoek naar een klein huis. Groot hoeft voor ons niet meer. De afgelopen maanden hebben we praktisch uit een tas geleefd. Daarvan hebben we wel geleerd dat we niet veel spullen nodig hebben. Misschien willen we wel een ruimte bij ons huis waar we iemand in nood kunnen opvangen. De les van deze reis is dat we meer tijd voor elkaar én voor anderen willen hebben.” ●

Je kunt de familie volgen op:
www.globalhappinessfamily.com

Internationaliseringsprogramma geeft pabo kleur

Schoolklassen worden steeds kleurrijker. De diversiteit in de samenleving neemt toe, waardoor je als meester of juf te maken krijgt met allerlei culturen. Maar hoe ga je daarmee om? Hogeschool Viaa bereidt pabostudenten voor met een speciaal internationaliseringsprogramma.

“Internationalisering gaat bij ons verder dan een mooi avontuur in het buitenland”, begint coördinator Jan Biersteker. “Wij verbinden ons programma aan culturen, zodat je die vanuit je eigen normen en waarden leert begrijpen en met de verschillen kunt omgaan. Belangrijk, zeker omdat in onze samenleving iedereen op gelijkwaardige wijze mag participeren. Dat je daar als meester of juf invloed op hebt, is een grote verantwoordelijkheid.”

Internationale werkweek

Wat het programma inhoudt? “In het tweede jaar van de pabo beginnen we met een internationale werkweek waarin je kennismaat met een school in het buitenland. We selecteren scholen op basis van hun onderwijssysteem. Zo kun je in Madrid meer te weten komen over meertaligheid en in Edinburgh over inclusive education.”

Zelf een project starten

Het derde jaar staat in het teken van ‘Internationalisation at home’. “Wat je doet, bepaal je zelf. Voorwaarde is dat je iemand uit het buitenland de hand schudt en in de ogen kijkt”, zegt Jan. “Vorig jaar maakte een student bijvoorbeeld een lespakket voor een asielzoekerscentrum. Spannend, maar vooral leerzaam: vreemdelingen werden opeens mensen van vlees en bloed.”

Buitenlandstage

In het laatste jaar kun je stagelopen in het buitenland. Van Peru tot Amerika, er zijn allerlei bestemmingen met verschillende programma's. “We vinden het belangrijk dat je zowel het onderwijssysteem als het dagelijkse leven ontdekt. Leef daarom niet uit een koffer, maar hang je kleding in de kast en neem de tijd om je in de cultuur onder te dompelen.”

Culturen erkennen

Veel studenten vinden het internationaliseringsprogramma spannend. Je spreekt nu eenmaal niet elke dag Engels en zelfstandig een project starten vraagt om lef en creativiteit. Toch merkt Jan dat studenten vaak met trots terugkijken. “Door te doen, overwin je jezelf. Bovendien ontstaat je je eigen cultuur, waardoor je die van de ander leert erkennen. Een waardevolle ervaring.” ●

“Je ontstaat je eigen cultuur, waardoor je die van de ander leert erkennen”

Jan Biersteker

Janita Plette: “In het tweede jaar ben ik een week naar een basisschool in het buitenland geweest. Ik koos voor Edinburgh, omdat ik meer wilde weten over inclusive education. Zo behandelden we op een dag het thema ‘vliegtuigen’. Leerlingen kregen daarbij de vrijheid om zelf op onderzoek uit te gaan. De een hield zich bezig met de geschiedenis van het vliegtuig, terwijl de ander zich verdiepte in de materialen van de vleugels. Door themagericht te werken, kon iedereen leren op zijn of haar eigen manier.”

“Wat ik mooi vind aan het internationaliseringsprogramma, is dat het twee kanten heeft: je verbreedt je eigen blik en kunt de bewustwording onder leerlingen vergroten. Zo heb ik met mijn stageklas contact met een school in België. We maken filmpjes waarin we over onszelf en onze cultuur vertellen. Hierdoor leren we elkaar kennen en begrijpen. Iets waar alle leerlingen profijt van hebben. In de klas en op het schoolplein, maar ook later tijdens hun werk.”

Martin Cornelisse: “Ik ben drie maanden in de staat Iowa in Amerika geweest. Ik liep stage op een basisschool, deed onderzoek naar onderwijsverschillen en volgde lessen bij de campus van Dordt University. Even bijkomen als ik thuiskwam, zat er niet in. Ik woonde samen met twee Amerikaanse studenten, waardoor ik het leven daar continu beleefde. Een geniale ervaring.”

“Cultuurverschillen en racisme krijgen veel aandacht in Amerika. In het dagelijkse leven, maar ook in het onderwijs. Door zelf een andere cultuur te ervaren en er op de campus mee bezig te zijn, heb ik geleerd hoe ik met de verschillen kan omgaan. Hierdoor ben ik nu veel beter voorbereid als er een buitenlandse leerling in mijn klas komt.”

“Door creatief bezig te zijn, ontdekken mensen vaak wat ze nog wél kunnen”

Het boekje *Ik zal je nooit vergeten* is verkrijgbaar via verschillende webshops. Wil je meer weten over de opleiding Social Work? Lees hierover op www.viaa.nl/socialwork.

Viaa-student Berber Kolthof schrijft boekje over dementie

Als herinneringen vervagen

Berber zit met haar oma op een bankje voor het huis. Samen doen ze het spelletje 'Ik zie ik zie wat jij niet ziet' en maken zo een nieuwe herinnering. Een dubbel gevoel, voor Berber, want haar oma heeft dementie. Dus wat is zo'n herinnering waard? Heel veel, blijkt nu. Want al die wekelijks gesprekjes die ze op dat bankje hadden, staan in het door Berber geschreven boekje *Ik zal je nooit vergeten*. Berbers oma leeft niet meer, maar de herinneringen aan haar leven voort. Ze geven dementerenden, hun mantelzorgers en verpleegkundigen de erkenning die ze nodig hebben.

Het was haar oma zelf die grappend tegen Berber zei dat ze een boekje moest laten maken over de ervaringen die ze samen opdeden. Over de mooie gesprekken, over de emotionele momenten die ze deelden, maar zeker ook over de momenten waarop ze samen zo veel lol hadden. Dit boekje zouden ze dan aan haar moeder geven, als moederdagcadeau. Berber, derdejaars Social Work-student aan Viaa: "Ik besloot samen met mijn oma te bedenken wat er in het boekje zou moeten komen. Daar maakte ik ook illustraties bij; tekenen en schilderen vind ik heerlijk om te doen. Via een online programma maakte ik een boekje, dat ik op Moederdag aan mijn moeder cadeau deed. Ze was zó enthousiast, dat ik besloot het boekje te verspreiden. In een opwelling stuurde ik het ook naar een uitgever. Want wie niet waagt, wie niet wint... Ik was blij verrast toen ik hoorde dat het werd uitgegeven. Nu gebruiken verschillende zorginstellingen het boekje bij de intake."

Trotse oma

Vlak voordat de oma van Berber overleed, heeft ze de ruwe versie van het boekje nog kunnen zien. Berber: "Mijn oma was heel trots op het resultaat. Ze had gelukkig nog door dat het over ons ging. Ik heb bewust gekozen voor een eenvoudige opzet; korte zinnen, heldere tekeningen. Mensen met dementie herkennen en begrijpen daardoor wat er staat, maar ook mantelzorgers en verpleegkundigen geven aan veel aan het boekje te hebben. Ze gebruiken het om mensen te helpen begrijpen waar mensen met dementie én zichzelf tegenaan lopen. Als je even koffie drinkt met iemand die dementie heeft, merk je soms namelijk niet dat er iets mis is. Mensen denken dan dat het eigenlijk prima gaat. Dementerende mensen laten zich vaak van hun beste kant zien. Ondertussen weten ze dan bijvoorbeeld niet waar ze zijn of zijn ze vergeten hun pillen in te nemen. Het is dus belangrijk dat mensen begrijpen dat er meer speelt in de levens van deze mensen dan je op het eerste gezicht ziet."

Masker gaat af

Minstens zo belangrijk als een gesprek óver dementie, is het gesprek mét mensen met dementie. Tijdens een stage voor haar opleiding merkte Berber dat er op dit punt soms pijnlijke situaties ontstaan. Berber: "Mensen met dementie kunnen erg in zichzelf gekeerd zijn, waardoor het gesprek al snel over hen gaat. Ze horen wel dat ze onderwerp van gesprek zijn, maar ze kunnen niet of niet goed reageren door alle prikkels die ze ervaren. Beter is als je direct aan de persoon zelf vraagt: Hoe voelt u zich? Het boekje kan daarbij helpen. Het is geschreven vanuit het perspectief van iemand met dementie en beschrijft de situaties en gevoelens waarmee zo iemand vaak geconfronteerd wordt. De illustraties zijn heel herkenbaar; ik hoor geregeld van verpleegkundigen terug dat dementerende mensen hierdoor beter duidelijk kunnen maken wat ze voelen. De emoties zijn er namelijk nog wel! Ze komen alleen moeilijker of ongefilterd naar buiten. Het masker dat we allemaal in meer of mindere mate op hebben, gaat bij mensen met dementie vaak af. Ze hebben dan simpelweg de mogelijkheid niet meer om met tact te reageren."

Creativiteit

Berber probeert haar creativiteit zo veel mogelijk te gebruiken binnen haar werk als hulpverlener. Op dit moment werkt ze aan haar tweede boekje, een luister- en leer methode voor uithuisgeplaatste jongeren. Hierin verwerkt ze situaties die ze tegenkwam tijdens een stage in de jeugdzorg. Berber: "Ik heb ervoor gekozen de methode in de vorm van een prentenboek te ontwerpen. Ik hoop dat jongeren zich hierdoor makkelijker in het verhaal herkennen en dat het ze motiveert om aan een oplossing te werken. Hulpverleners in de jeugdzorg kunnen de methode gebruiken om het gesprek met jongeren aan te gaan. Ik heb gemerkt dat creativiteit heel helpend kan zijn in de hulpverlening. Ik hoop een keer een master Creatieve Therapie te doen. En daarna? Misschien heb ik over 25 jaar wel een zorgboerderij voor jongeren of dementerenden. In ieder geval wil ik creatief blijven en daar anderen mee helpen." ●

Studeren met een FUNCTIEBEPERKING

Studentendecaan
Jaap Noppers:
“We helpen
studenten zichzelf
te accepteren
zoals ze zijn”

“Ze zijn creatief, sociaal, kleurrijk en enorme doorzetters.” Zo typeert studentendecaan Jaap Noppers Vaa-studenten die te maken hebben met een functiebeperking. Samen met collega Coos de Koning begeleidt hij hen waar nodig. Jaap: “Dat betekent dat we zorgen voor de noodzakelijke praktische aanpassingen. Maar minstens zo belangrijk is persoonlijke aandacht en begrip voor hun situatie. Als christelijke hogeschool past het ons om een extra mijl met deze studenten mee te lopen.”

Bij een functiebeperking denk je al snel aan een zichtbare lichamelijke beperking. Maar onder deze definitie vallen veel meer – ook onzichtbare – beperkingen, zoals ADD (concentratiestoornis), depressie, reuma, of een vermoeidheidssyndroom. Jaap: “Studenten met een zichtbare beperking hebben vaak al op jonge leeftijd geleerd ermee om te gaan. Studenten waarvan de beperking niet zichtbaar is of op latere leeftijd is vastgesteld, hebben daarin nog een weg te gaan. Ik zie vaak dat studenten heel streng zijn voor zichzelf. Ze zijn gewend geweest om maar door te gaan, ook als ze zich belemmerd voelen door hun beperking. In gesprekken help ik ze stilstaan bij wat hun beperking betekent voor hun privéleven, sociale contacten en schoolcarrière. Ze realiseren zich dan dat ze al heel ver zijn gekomen door creatief te zijn en te blijven zoeken naar mogelijkheden. Je ziet dat hun zelfacceptatie vanaf dat moment groeit. Daardoor voelen ze ruimte zich te ontwikkelen zónder over hun grenzen te gaan. En om te zijn wie ze zijn.”

Wie: Rachel Kroes, 20 jaar

Opleiding: Verpleegkunde

Beperking: chronische vermoeidheid

Het was april 2018 toen Rachel Kroes een griepje kreeg. Vervelend, maar dat gaat wel weer over, dacht ze. Ze sliep twee weken non-stop. De griepverschijnselen verdwenen langzaam naar de achtergrond, maar Rachel bleef moe. Zo moe, dat ze constant in slaap viel. Rachel: “Tijdens mijn stage in de thuiszorg moest ik steeds trucjes uithalen om wakker te blijven. Na twee weken ben ik met deze stage gestopt. Op dit moment lopen er nog onderzoeken om te achterhalen waarom ik zo moe ben, maar ik moet er rekening mee houden dat er geen diagnose kan worden gesteld. Ik moet dus een manier vinden hiermee te leren leven en om toch mijn studie af te maken. Ik ben heel blij met de begeleiding die ik van Jaap krijg. Ik bespreek met hem waar ik tegenaan loop. Bijvoorbeeld als vrienden mij niet snappen of als ik mij zorgen maak over volgend studiejaar. Hij geeft mij dan goede tips of regelt dat ik mijn minor anders kan indelen. Dat geeft mij veel rust. Hoe het verder gaat, weet ik nog niet. Ik leef bij de dag en heb er vertrouwen in dat ik ooit weer de oude ben. Deze ervaring zal mij in ieder geval helpen een goede verpleegkundige te zijn. Ik weet hoe het voelt om in onzekerheid te zitten, waardoor ik mij goed kan inleven in patiënten.”

Wie: Joanne Bekhuis, 22 jaar
Opleiding: Theologie
Beperking: ADD (Attention Deficit Disorder)

Wie: Marit de Vos, 22 jaar
Opleiding: Social Work
Beperking: whiplash

Ze kreeg wvo-advies, maar ging 'voor de zekerheid' naar de havo. Ze vond het namelijk moeilijk om zich goed te concentreren. Nu studeert ze Theologie aan Viaa. "Inmiddels weet ik dat ik ADD heb", vertelt Joanne Bekhuis "en dat ik dingen daardoor anders aanpak. Als ik iets vertel, begin ik bijvoorbeeld zomaar middenin het verhaal. Ik heb veel gedachten in mijn hoofd, alles komt dan in een keer. Ik kan ook de hele dag achter mijn computer zitten, zonder iets voor mijn studie te doen. Maar als ik eenmaal ben begonnen, ga ik als een speer. Ik vind alles reuze-interessant. Het is alleen lastig dat dingen voor mijn gevoel dezelfde prioriteit hebben. Sokken van de vloer rapen is dan net zo belangrijk als studeren. Omdat ik hierdoor in tijdnood kwam, trok ik aan de bel bij leraren. Zij verwezen mij naar Jaap. Door de gesprekken met hem, leer ik te accepteren dat ik ADD heb. ADD is niet wie ik ben, maar is iets waarmee ik moet dealen. Voor mij was dit een hele verademing. Ik ben nu supergelukkig; eigenlijk ben ik nog nooit zó gelukkig geweest. Op Viaa word ik geaccepteerd zoals ik ben. Dat heb ik nooit eerder zo sterk ervaren. Zonder God had ik het niet gered. Hij heeft mij zulke mooie dingen gegeven in tijden van verdriet. Nu denk ik vaak; wat is het leven toch mooi. Na mijn studie wil ik jongerenwerker worden of een zorgboerderij opzetten. Ik hoop dat ik andere mensen kan helpen te ontdekken hoe ze met tegenslag om kunnen gaan en hoe ze van het leven kunnen genieten."

Dat een potje volleybal haar leven zó zou beïnvloeden, had Marit de Vos nooit kunnen bedenken. In 2013 viel ze tijdens een training op haar nek. Ze werd misselijk, moe en alle prikkels waren haar teveel. Na verloop van tijd verdwenen de klachten, maar ze kwamen als een boemerang terug. En ze gingen niet meer weg. Leren voor haar havo-examen lukte niet, maar toch haalde Marit haar diploma. Ze koos voor de opleiding Social Work op Viaa en hoopte de narigheid achter zich te kunnen laten. Tevergeefs. Marit: "Ik was constant misselijk, trillerig en had het koud. Ik dacht eerst dat ik de opleiding onbewust spannend vond en dat het vanzelf zou overgaan. Maar ik bleef last houden. Ik ging naar de huisarts, die een prikkelverwerkingsstoornis vaststelde. Ook bleek ik door de val een whiplash te hebben. Studeren ging wel, maar niet op het tempo van de anderen. Ik vroeg een gesprek aan met decaan Coos de Koning, om te zoeken naar een manier waarop ik het vol zou houden. Het was zo'n open en fijn gesprek! We maakten samen een haalbaar studieplan. Ik kan altijd bij haar terecht. Ze geeft mij praktische tips, of luistert naar waar ik mee zit. Ook mijn docenten en klasgenoten tonen begrip. Laatst stelde een klasgenoot aan de docent voor dat ik de les via de speaker van een telefoon zou volgen. De docent vond dat gelijk goed. Deze mentaliteit heeft eigenlijk iedereen op Viaa. Ik mag zijn wie ik ben, ook als ik dingen anders doe." ●

"Op Viaa mag je zijn wie je bent, ook als je dingen anders doet"

De Master Interprofessioneel werken met Jeugd is ontwikkeld door een interprofessioneel team vanuit de Campus Kind en Educatie, met Viaa als penvoerder. KPZ, Hogeschool Viaa, Landstede mbo, Menso Alting Zwolle en Landstede Kinderopvang werken samen aan de Campus Kind en Educatie. De Campus Kind en Educatie is onderdeel van het Innovatiecluster Kind en Educatie waarvan ook Deltion College en Windesheim deel uit maken.

De Campus Kind en Educatie is een speel-, leer-, ontdek-, studie-, werk- en ontwikkelplaats voor kinderen, studenten, leraren en andere professionals uit de sector Kind en Educatie.

Hogeschool Viaa start nieuwe master

Interprofessioneel werken met jeugd

Wie met jeugdigen werkt, werkt met alle relaties die er voor hen toe doen. Dat is het motto van de nieuwe Master Interprofessioneel Werken met Jeugd (MIJ) van Hogeschool Viaa. De master start in september 2019 en is bedoeld voor hbo-opgeleide medewerkers in zorg, welzijn en onderwijs.

“**A**ctuele ontwikkelingen in het jeugddomein vragen steeds meer om interprofessionele samenwerking. De Jeugdwet, het Passend onderwijs, de Participatiewet en de Wmo geven nieuwe kaders voor deze interprofessionele samenwerking. Dat was voor ons de aanleiding om te starten met een master over interprofessioneel werken”, vertelt Tanja van der Vinne, docent bij Viaa en een van de ontwikkelaars van MIJ.

Tanja is zelf werkzaam geweest als orthopedagoog en heeft de knelpunten in de zorg aan jeugdigen daar zelf gezien. “Als je wilt innoveren in de hulp aan jeugdigen, dan moet je het echt met elkaar doen.”

Samen met haar collega Els Bos-de Groot heeft Tanja in 2015 een masterclass over domeinoverstijgend samenwerken georganiseerd. Daarna is een minor Interprofessioneel werken ontwikkeld voor studenten van Social Work, Verpleegkunde en pabo. Deze minor was de voorloper van de master. “In deze minor moeten de studenten van de verschillende opleidingen samenwerken aan een praktijkvraagstuk in het jeugddomein. Studenten leren om hun vakkennis bespreekbaar te maken en te verbinden aan die van anderen. Ze leren om ruimte te geven aan meerdere perspectieven. Samen moeten ze dan in het belang van de jeugdige op zoek naar een integrale aanpak.”

Naar aanleiding van deze minor én de vraag vanuit de praktijk om meer samen te werken, ontstond het idee

om een master te ontwikkelen. “We hebben eerst het werkveld benaderd met de vraag of er behoefte was aan een master over interprofessioneel werken met jeugd. Uit het werkveldonderzoek kwam naar voren dat hier zeker behoefte aan is”, legt Tanja uit.

De tweejarige master bestaat uit vier semesters. Het eerste semester start met het positioneren van jezelf als professional. “Het is dus belangrijk dat je al enige ervaring in het werkveld hebt.” Deze positionering van de eigen professionele identiteit vormt tevens de basis voor het aangaan van verbindingen met jeugdigen, ouders en professionals. In het tweede semester staat het verbinden tussen professionals en met jeugdigen en ouders centraal. “Het gaat om alle verbindingen die nodig zijn voor het bevorderen van de ontwikkeling van jeugdigen op de verschillende leefgebieden.” De verbinding met jeugdigen, ouders en professionals uit andere domeinen speelt een belangrijke rol om te komen tot transformatie en innovatie, de thema's die centraal staan in het derde en vierde semester. “Het gaat om een veranderingsproces bij de jeugdige en zijn netwerk en om een transformatie bij de professionals en hun organisaties.”

Tanja benadrukt dat interprofessioneel werken niet een doel op zich is. “Interprofessioneel werken is een doeltreffend middel om vorm te geven aan een geïntegreerde en vernieuwende aanpak die tegemoet komt aan de behoefte van jeugdigen en alle relaties die er voor hen toe doen.”

Wil je meer weten over de Master Interprofessioneel werken met Jeugd? Ga dan naar de website www.viaa.nl/mij

Mariëlle van der Veen werkt als kinderverpleegkundige

“We vieren de mooie momenten”

Liefde voor de zorg. Dat is wat Mariëlle van der Veen van huis uit heeft meegekregen. Dankzij haar ouders, die allebei in de zorg werken, maakte ze al op jonge leeftijd kennis met het vak. Dat Mariëlle na de middelbare school voor de opleiding Verpleegkunde koos, was dan ook geen verrassing. Inmiddels heeft ze haar diploma op zak, een master afgerond en werkt ze bij het Prinses Máxima Centrum in Utrecht.

Mariëlle: “Verpleegkunde is een brede opleiding. Je kunt er allerlei kanten mee op. Wil je met kinderen werken, dan heb je misschien geen zin in een stage met ouderen. Toch is elke ervaring de moeite waard. Je wordt erdoor gevormd, waardoor je kunt uitgroeien tot de verpleegkundige die je bent en wilt zijn.”

Toen Mariëlle begon met de opleiding Verpleegkunde, wist ze waarvoor ze koos. “Mijn vader had in het weekend regelmatig oproepdienst en mijn moeder ging na een nacht in het verzorgingstehuis vaak slapen als ik op school zat”, vertelt ze. “Voor klasgenootjes misschien vreemd, maar voor mij de normaalste zaak van de wereld. Met beide ouders in de zorg hoorden onregelmatige werktijden er nu eenmaal bij.” Toen Mariëlle een jaar of tien was, maakte ze voor het eerst echt kennis met het vak. “Met een vriendinnetje ging ik naar een verzorgingstehuis. Ik was onder de indruk en vond het mooi om te zien hoe de ouderen werden geholpen.”

Medisch en mentaal

Haar kennis van de zorg hielp Mariëlle bij haar keuze voor een passende Verpleegkunde-opleiding. “In de zorg begeef je je vaak op de grens van leven en dood. Goede begeleiding van patiënten is essentieel. Niet alleen op medisch, maar ook op mentaal vlak. Ik wilde erachter komen hoe ik daar vanuit mijn christelijke geloof invulling aan kon geven. Daarom besloot ik naar Hogeschool Viaa te gaan.”

Verder kijken

Tijdens de opleiding ontwikkelde ze een visie die ze gelijk leerde toepassen. “Ik liep stage bij een organisatie waar ik hielp bij de verzorging en begeleiding van chronisch en ernstig zieke kinderen. Op school had ik geleerd om verder te kijken dan het medische probleem. Ik zag hierdoor niet alleen het meisje met leukemie, maar ook het meisje dat graag tekent, rekenen moeilijk vindt en gescheiden ouders heeft. Een belangrijke vaardigheid, omdat al deze factoren van invloed zijn op de situatie en het herstel.” →

Master Orthopedagogiek

In 2012 studeerde Mariëlle af. Ze kon aan het werk, maar koos ervoor om door te leren. Ze ging naar de Universiteit van Amsterdam om daar de master Orthopedagogiek te volgen. "Dankzij deze master ben ik nu nog beter in staat om op een adequate manier met zieke kinderen en hun ouders om te gaan. Waardevol, zeker in mijn huidige functie als kinderverpleegkundige bij het Prinses Máxima Centrum voor kinderoncologie. Ik werk op de afdeling neuro-oncologie en bied begeleiding bij onder meer chemokuren, operaties en bijkomende complicaties."

Mooie momenten vieren

Met zieke kinderen werken is niet altijd gemakkelijk. "Je bouwt een band op met elkaar. Overkomt een kind iets, dan hakt dat er natuurlijk in. Aan de andere kant vieren we de mooie momenten. Een operatie is bijvoorbeeld succesvol verlopen, een chemokuur slaat aan of een kind heeft dapper zijn of haar medicijnen doorgeslikt." Bij dit alles helpt Mariëlle waar ze kan. "Ik geef uitleg, stel bezorgde ouders gerust en zet mijn creativiteit in als kinderen het lastig vinden om tijdens een behandeling stil te zitten."

Toekomst

Hoe Mariëlle haar toekomst ziet? "Het lijkt me mooi om mijn werk als kinderverpleegkundige en orthopedagoog meer te combineren. Ik zou kinderen bijvoorbeeld kunnen begeleiden bij onverklaarbare lichamelijke klachten of bij het proces na hun ziekte." Op dit moment zit Mariëlle nog goed op haar plek bij het Prinses Máxima Centrum. "Van een serieus gesprek met een ouder tot een grapje tussendoor, ieder moment van aandacht vormt een lichtpuntje. En zorgt ervoor dat ik met een voldaan gevoel de werkdag afsluit." ●

Betrokken zijn is voor **Martine**

'Betrokkenheid begint bij mij met begrip. Open staan voor een ander en snappen hoe de werkelijkheid van de ander er uitziet.'

Viaa bruist betrokkenheid tijdens introductiedagen

Van 26 tot en met 28 augustus bruist het in Zwolle. 3.000 eerstejaarsstudenten maken tijdens deze introductiedagen kennis met hun school, medestudenten, docenten, mentoren en natuurlijk met de studentenhotspots van Zwolle. Oud-deelnemer en Viaa-student Jenita gaat dit jaar mee als Bruismentor: "De sfeer tijdens de introductiedagen is heel gezellig en ontspannen. Daardoor maak je makkelijk contact met elkaar. Dat biedt houvast voordat het serieuze werk begint."

Samen kamperen, bikkelen tijdens een bootcamp, 'levend' monopoly spelen in de binnenstad en 's avonds genieten van comedy- of dance-acts: het is een greep uit de activiteiten van het Bruisprogramma, georganiseerd door Buro Ruis, studentenverenigingen en onderwijsinstellingen in Zwolle, waaronder Viaa. Blijkbaar smaakt deze manier van kennismaken met studie en stad naar meer, want

oud-deelnemers van de Bruisweek staan te trappelen om dit jaar weer mee te gaan, zij het nu als Bruismentor of begeleider van Bruismentoren. Zo ook eerstejaars pabostudent Anneke van Eijken en tweedejaars pabostudenten Jenita van den Arend en Elise Agterhuis. Hun motivatie om dit jaar een helpende hand te bieden; ze gunnen aankomende eerstejaars net zo'n fijne kennismakingsweek als zij zelf hebben gehad. →

Viaa bruist betrokkenheid tijdens introductiedagen

Groepsvorming

“Groepsvorming is misschien wel de belangrijkste opbrengst van een Bruisweek”, vertelt Elise, die zelf niet meedeed aan Bruis voordat ze aan Viaa ging studeren. “Tijdens de introductieweek moest ik werken, dus ik heb Bruis aan mij voorbij laten gaan. Eerst vond ik dat niet erg, omdat het mij ook best spannend leek om drie dagen met onbekenden op te trekken en zelfs met hen in een tentje te liggen. Achteraf had ik spijt van deze beslissing. In de eerste schoolweek kende ik namelijk niemand en wist ik de weg binnen school niet zo goed. Mijn klasgenoten kenden elkaar al wel. Als je meedoet aan de Bruisweek, heb je dus een flinke voorsprong. En als je toch niet weet hoe iets werkt, weet je tenminste wel aan wie je hulp kunt vragen. Ik raad iedereen daarom echt aan om mee te doen aan de Bruisweek.”

Oriënteren

Als je niet uit Zwolle komt, zoals Anneke, is de Bruisweek een ideale manier om de stad te leren kennen. Anneke: “Tijdens de Bruisdagen fietsten we veel door Zwolle om opdrachten of spellen te doen. Het samen fietsen vond ik al een gezellige activiteit op zich. Hoewel ik toen nog geen idee had waar ik mij precies in Zwolle bevond, kon ik mij er wel beter door oriënteren. Als ik nu door Zwolle fiets, komen veel gedeelten mij dankzij Bruis bekend voor. Dan denk ik met weemoed even terug aan de introductiedagen. Ik vind het ontzettend leuk om dit jaar vanuit een andere rol aankomende studenten een beetje wegwijs te maken in de stad en uit te leggen hoe het op school in z'n werk gaat. Ik hoop dat het daardoor wat minder spannend voor ze is om met hun opleiding te starten.”

Vertrouwensband

Voor de drie leerkrachten in wording is het mentorschap in de Bruisweek een goede oefening voor hun toekomstige beroep. Jenita: “Een deel van onze taak als mentor is iedereen op het juiste moment op de juiste plek te krijgen. Maar ook om studenten op hun gemak te stellen, ze te betrekken bij de groep of rust te creëren na een dag vol activiteiten.” Elise vult aan: “Ik vind het zo tof om ze hierbij te begeleiden en om ze daardoor zelf ook te mogen leren kennen. Als je een paar dagen intensief met elkaar optrekt, bouw je echt een vertrouwensband op. Daardoor voelen ze zich vrij om vragen te stellen en andersom kan ik straks bij hen informeren hoe hun tentamens gingen. Het is gewoon supergaaf om te merken dat de Bruisdagen zo'n positief effect hebben.”

Viaa bruis betrokkenheid tijdens introductiedagen

“Groepsvorming is misschien wel de belangrijkste opbrengst van de Bruisweek”

**Verpleegkundigen gebruiken
koffiepauze voor zingeving**

Een koekje en een casus bij de koffie

Dat een koffiepauze méér kan opleveren dan alleen een praatje over koetjes en kalfjes tijdens het indrukken van de knop 'caffè latte', weten ze maar al te goed bij de verpleegafdelingen van het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG). Een keer per maand buigen ze zich tijdens de koffiepauze over prikkelende stellingen die betrekking hebben op spirituele zorg. De bron van deze stellingen is de digitale LeerWerkPlaats, mede ontworpen door Víaa-docent Foekje Pol. Zo theoretisch als het klinkt, zo praktisch is de uitvoerbaarheid van deze zingevende E-learning.

Als geestelijk verzorger bij het UMCG spreekt Thijs Hoogeveen regelmatig met mensen die in een moeilijke fase van hun leven zitten. Thijs: "Als mensen iets ingrijpends meemaken, kunnen ze geconfronteerd worden met de broosheid en kwetsbaarheid van het leven, met afhankelijkheid, vergankelijkheid en soms ook met eendigheid. Ze gaan daardoor meer nadenken over wat écht belangrijk voor ze is, over wat betekenis voor ze heeft. Ook kunnen mensen zoekende zijn naar wat vertrouwen, rust en moed geeft. Veel mensen voelen de behoefte om hierover met iemand te praten, ook al vinden ze het soms moeilijk om er woorden aan te geven. Het is belangrijk dat verpleegkundigen en artsen weten dat deze behoefte er is en dat ze de signalen hiervan herkennen. Maar door tijdsdruk of verlegenheid over dit onderwerp, gaan zorgverleners niet altijd in op signalen of ze worden niet als zodanig (h)erkend. Om de spirituele zorg voor onze patiënten te verbeteren, zijn we in 2018 begonnen met het project 'Als niet alles is wat het lijkt'. De digitale LeerWerkPlaats is een van de middelen die we gebruiken om de aandacht voor zingeving te integreren in onze zorg. De LeerWerkPlaats helpt enorm om de bewustwording over het belang van zingeving op gang te brengen en om signalen die patiënten geven beter te herkennen."

Open sfeer

'Afscheid nemen is niet loslaten... het is een andere manier van vasthouden.' Met deze stelling opent een module van de LeerWerkPlaats. Pittige kost voor een koffiepauze... Toch blijkt het een gouden greep te zijn om juist dan met elkaar in gesprek te gaan. Collinda Vergeer is verpleegkundige bij het UMCG en werkt sinds 2018 met de LeerWerkPlaats: "De tool is informatief en praktisch ingericht. Bij iedere opdracht of casus zie je staan hoeveel tijd je nodig hebt om 'm te bespreken. Een koffiepauze is daarvoor heel geschikt, omdat je dan met een aantal collega's bent. Aan de hand van de casussen vertellen we elkaar over mooie of moeilijke situaties die we meemaken. Hierdoor is er een open en veilige sfeer ontstaan in ons team. Dat helpt mij om een stapje terug te doen en stil te staan bij wat ik zelf belangrijk vind. Dat bewustzijn zorgt ervoor dat ik patiënten makkelijker aanvoel en opensta voor hun angsten of onzekerheden. Patiënten voelen zich daardoor meer gezien en gehoord. Meer is meestal niet nodig. Professioneel luisteren gaat over luisteren naar gebrokenheid, machteloosheid, moedeloosheid, gekwetstheid, zonder gelijk iets op te willen lossen."

Dezelfde taal (leren) spreken

De ontwerpers van de digitale LeerWerkPlaats zijn Víaa-docenten Foekje Pol en Anneke Pullen*. De input vergaarden ze gedeeltelijk zelf en kregen ze daarnaast rechtstreeks uit de praktijk van verschillende zorgprofessionals. Aanleiding om deze leeromgeving te maken, is de uitkomst van verschillende onderzoeken waaruit blijkt dat in de praktijk nog te weinig aandacht wordt besteed aan zingeving tijdens de palliatieve fase. Foekje: "Inmiddels weten we al een tijd dat patiënten behoefte hebben aan een gesprek over wat hen bezighoudt, maar we weten nog steeds niet goed hoe dat moet. Het komt ook voor dat artsen en verpleegkundigen niet van elkaar weten of de ander hierover met patiënten praat. Terwijl goede begeleiding een patiënt zó veel oplevert. Als mensen hebben uitgesproken wat ze op

Foekje Pol

“Professioneel luisteren gaat over luisteren naar gebrokenheid en gekwetstheid, zonder dat gelijk op te willen lossen”

hun hart hebben, sterven ze rustiger en is het voor de naasten die achterblijven makkelijker om verder te leven. Het is dus heel belangrijk dat verpleegkundigen en artsen signalen herkennen, weten wat ze ermee kunnen doen en zich realiseren dat het een gezamenlijk onderwerp is. De digitale LeerWerkPlaats is zo ingericht dat iedereen die met patiënten werkt, er gebruik van kan maken. Dus naast artsen en verpleegkundigen, bijvoorbeeld ook fysiotherapeuten en schoonmaakpersoneel. Een van de positieve effecten hiervan is dat wie de leeromgeving gebruikt, dezelfde taal leert spreken over dit onderwerp. Dat maakt het makkelijker om patiënten gezamenlijk de begeleiding te bieden waar ze behoefte aan hebben.” ●

* Anneke Pullen is inmiddels niet meer werkzaam bij Víaa.

“Het is onze droom om de waarde van zingeving in de bedrijfswereld te introduceren”

Oud-studenten Daniël en Pieter Jan starten bedrijf Zingevers

‘Kerken en organisaties helpen om groots te durven dromen’

Zingevers. Een bedrijf van twee oud-studenten van Viaa met een droom. Een droom om de wereld te veranderen door betekenis te geven aan het leven van andere mensen. Daniël Kehanpour en Pieter Jan Kruizinga vertellen over hun droom en welke rol hun bedrijf Zingevers daarin speelt.

“Ik wilde de wereld veranderen. Iedereen moest het evangelie horen en daarom ben ik een paar jaar geleden gestart met de opleiding Godsdienst-Pastoraal Werk. Tijdens de opleiding kwam ik er al achter dat de droom om iedereen over God te vertellen niet heel realistisch was. Maar die drive heb ik nog steeds, alleen wat kleiner”, vertelt Pieter Jan lachend over zijn droom voor de wereld en zijn leven.

Voor Daniel was er nog niet zo’n duidelijke missie om het evangelie te verspreiden, toen hij begon aan de opleiding. “Ik was al actief betrokken in mijn kerk. Het leek me wel leuk om daar iets mee te doen als professional. Zo kwam ik uiteindelijk bij deze opleiding uit.”

Tijdens de opleiding werden de twee studenten flink aan het denken gezet. Daniël: “Als je bijvoorbeeld een opleiding over webbeheer doet, dan kun je privé en studie goed scheiden. Bij theologie en zingeving werkt dat gewoon niet zo. Je krijgt te maken met lastige vragen die ook te maken hebben met je eigen leven, je geloof en je twijfels. Je moet opnieuw kaders voor je eigen geloof vinden.”

Door de veranderde manier van denken en het toelaten van twijfels begonnen Pieter Jan en Daniël zich af te vragen of ze straks nog wel zouden passen als kerkelijk werker binnen de traditionele kerken. Deze persoonlijke vraag hebben ze daarom gebruikt als onderzoeksvraag voor hun afstudeeropdracht. Pieter Jan: “We hebben onderzocht hoe geloofswerkers die, net als wij, horen bij de generatie millennials omgaan met hun persoonlijke geloofsbeleving en hun professionele handelen binnen een gemeente. Er zit bij deze generatie namelijk vaak een kloof tussen denken en handelen.”

Uit het onderzoek bleek dat veel generatiegenoten dit probleem herkenden. “Je gaat door een geloofscrisis. Alle zekerheden die je vroeger dacht te hebben, vallen weg. Wat blijft er dan nog over? Veel ‘waarheden’ blijken meer vast te zitten aan traditie en niet zoveel met het geloof te maken te hebben. Deze ontwikkeling bleek de deelnemers aan het onderzoek niet in de weg te staan tijdens hun werk. Je moet beseffen dat je in dienst van een gemeente bent en afwegen wat je wel en niet kunt zeggen”, legt Daniël uit.

De twee oud-studenten waren erg blij met deze uitkomst. Pieter Jan: “Voor ons was dit een fijne uitkomst. We zouden dus toch aan de slag kunnen binnen de traditionele kerken. En bovendien heeft dit afstudeeronderzoek ons geholpen met het starten van Zingevers. De samenwerking beviel ons zo goed, we vonden het jammer om dat te stoppen.” “En het leek ons leuk als het onderzoek voor meer mensen van waarde zou kunnen zijn”, vult Daniël aan.

Zo ontstond Zingevers. Een bedrijf dat kerken en organisaties wil helpen om groots te durven dromen. Zingevers richt zich niet alleen op de rol van millennials (de generatie die geboren is tussen 1980 en 2000) binnen de kerk, maar is breder. “Natuurlijk gaat het vaak over millennials, omdat we daar onderzoek naar hebben gedaan. Maar we helpen kerkenraden bijvoorbeeld ook met visievorming of geven een cursus pastoraat aan gemeenteleden”, vertelt Pieter Jan.

De twee oud-studenten willen zingeving breed houden en zich daarom niet alleen richten op kerken. “Voor elke organisatie is zingeving belangrijk. Het gaat om de diepere betekenis, het bestaansrecht van een organisatie. Het is onze droom om de waarde van zingeving in de bedrijfswereld te introduceren. Waarom doe je het werk dat je doet? Ook in de seculiere wereld is deze vraag belangrijk en is het vruchtbaar voor je werk om met zingeving bezig te zijn.” ●

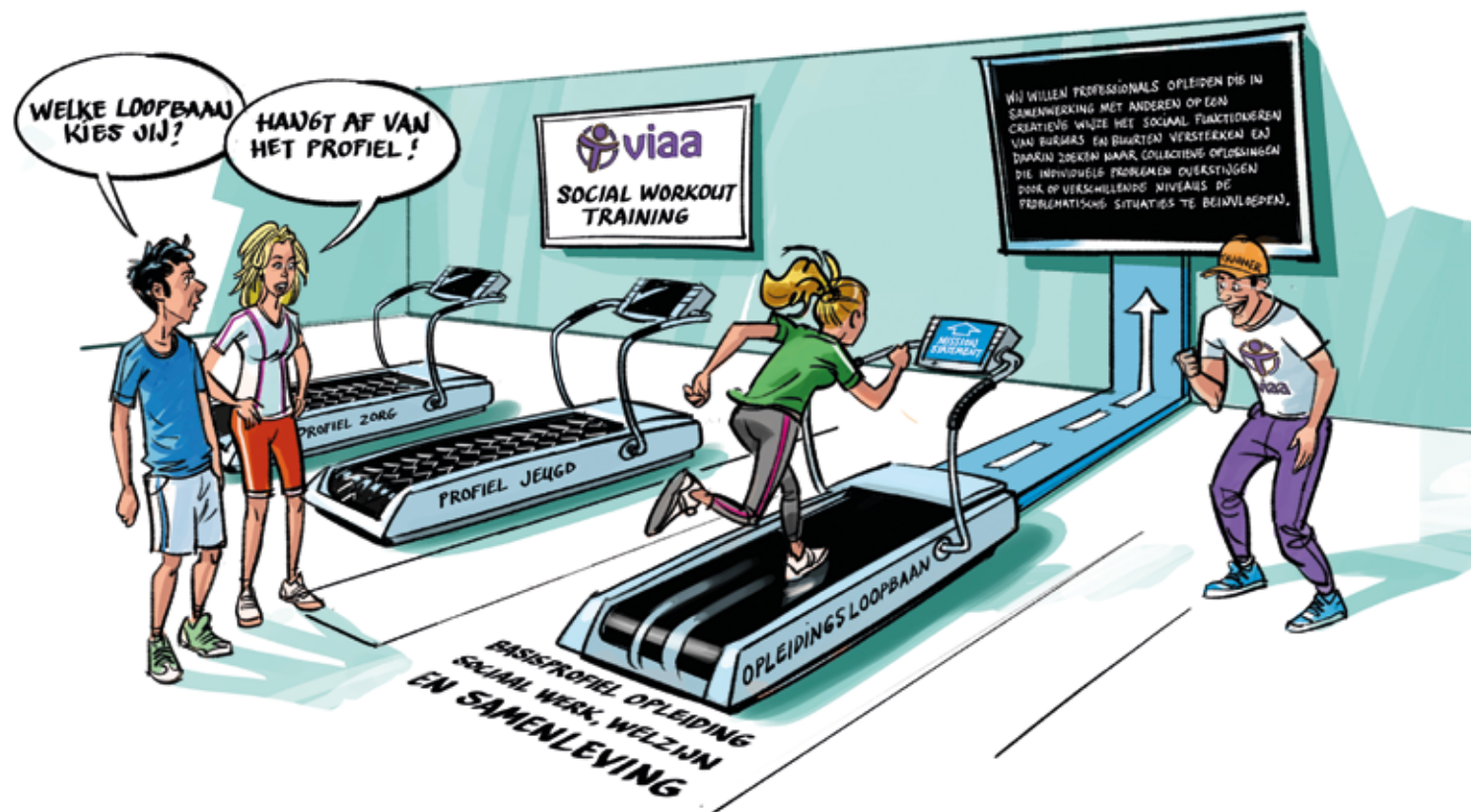
**Social Work beeldt
nieuw profiel creatief uit**

‘De samenleving’ uitgetekend in cartoons

In het midden woningen, gebouwd op een vierkant. Daaromheen water. En op dat water een paar bootjes. De een met een zeil, de ander met een motor. Of geen van beide. Links dobert iemand op een vlot, de hand hulpeloos uitstrekking naar mensen op de kade. Het is een cartoon van ‘de samenleving’, met al haar facetten. Evenwichtig en initiatiefrijk. Maar ook weerbarstig en hulpbehoevend. De realiteit waarbinnen de Social Work-studenten van Viaa zich leren bewegen.

Na de lancering in 2017 van een landelijk opleidingsdocument sociaal werk, stelde Viaa in samenwerking met het werkveld drie nieuwe profielen op voor de opleiding Social Work. Een van die profielen is Welzijn en Samenleving. Christel Teekman, onderzoeker en docent aan Viaa: “In dit profiel komen veel verschillende thema’s aan bod. Om deze thema’s op een aansprekende manier aan onze studenten uit te leggen, hebben we er vier cartoons over laten maken. →

“We leiden onze studenten op tot sociaal werkers die meebouwen aan een samenleving waarin iedereen mee kan doen”

De onderwerpen die je erin terugziet, zijn een versmelting van theorie, praktijk en de richtlijnen van de overheid. Een waardevolle combinatie, waarmee we onze studenten opleiden tot sociaal werkers die meebouwen aan een samenleving waarin iedereen kan meedoen.”

Contact is cruciaal

Is zo'n samenleving, met daarin voor iedereen een plek en een rol, een utopisch ideaal of een haalbare realiteit? Christel: “Het is vooral

een récht, vastgelegd in nationale en internationale verdragen over de rechten van de mens. Het echte leven speelt zich af in de haarvaten van de wijken. Sommige mensen leven in omstandigheden die wij niet voor mogelijk houden. Door bijvoorbeeld ziekte, een beperking, armoede of onveiligheid, kunnen mensen van de samenleving af komen te staan en zelfs vereenzamen. Het is de taak van hulpverleners om deze mensen te helpen hun plekje (weer) in te nemen. Daarvoor moet je eerst écht contact met ze maken. Dat lukt beter als je

mensen in hun eigen context ontmoet en hun situatie met een open blik benadert. Het is veel te makkelijk om op voorhand met ideeën of oplossingen op de proppen te komen. We nodigen onze studenten daarom uit om mee te gaan naar plaatsen waar mensen uit de wijk elkaar ontmoeten. Denk aan een huiskamer van het Leger des Heils of aan een voetbalvereniging, die dankzij de ontmoetingen tussen mensen transformeert van clubhuis naar buurthuis. We stimuleren onze studenten zo veel mogelijk de praktijk op te zoeken. De kneepjes van het vak leer je uiteindelijk vooral door te doen.”

Catch & Care

Over ‘doen’ gesproken; het actie-element zie je opvallend veel terug in de cartoons. ‘Social work-out’, ‘Catch & Care’, een rondvliegende helikopter en mensen die ladders opklimmen. Zelfs de natuurlijke elementen laten zich horen en zien in de vorm van donder en bliksem. Is dit een letterlijke verbeelding van de transitie van een (meer passieve) verzorgingsstaat naar een participatiesamenleving? Christel: “In onze samenleving gebeurt er van alles. Het leven bestaat voor een groot deel uit vallen en opstaan. Sinds de transitie moeten mensen als het minder goed gaat, gebruikmaken van hun eigen netwerk. Maar soms hebben ze die simpelweg niet. Dan zijn er professionals die ze opvangen en begeleiden. Dat kan op individueel vlak, maar ook door mensen met elkaar te verbinden of collectieve initiatieven aan te moedigen. Denk aan de gezamenlijke aankoop van zonnepanelen in een wijk, wat zorgt voor verbinding tussen buurtbewoners. Of aan een buurtinitiatief waar ouders met opvoedvragen wekelijks koffiedrinken. Dergelijke initiatieven helpen mensen om contact te maken en naar elkaar om te zien. Dat is wat je uiteindelijk wilt bereiken.” ●

2019

18 september
Viaa Open

28 oktober
Studiedag NSM

2 november
Open dag

12 november
Najaarsconferentie
‘Interprofessioneel samenwerken met Jeugd’

11 december
Open avond

2020

5 februari
Open dag

8 april
Open dag

13 mei
Open avond
Alleen voor deeltijd, masters, cursussen en nascholing

3 juni
Open dag

Over pieken en passie in de klas

De energie spat ervan af als Anouk Troost haar leerlingen van groep zes van de Willem Alexanderschool in Rijssen begroet. Dan ziet ze dat een van haar leerlingen naar een ander toesnelt om de omgevallen stapel werkboeken op te ruimen. “Dat is heel verantwoordelijk van je, hier heb je een piek (muntje). Doe 'm maar in de piekenpijp.” “Dat doen we altijd zo”, vertelt ze enthousiast. “Positief gedrag willen we belonen, zodat kinderen gestimuleerd worden dat gedrag vaker te laten zien. En als de piekenpijp vol zit, doen we met de buit samen iets leuks, zoals een high tea.”

De toon is gezet. Deze klas ‘ademt’ positiviteit! Voor Anouk is dat de basis voor het lesgeven: “Aan het begin van het jaar zeg ik altijd tegen de kinderen dat ik het belangrijk vind dat we een fijn jaar hebben samen. Ik vraag wat ze nodig hebben en wat ze verwachten van hun klasgenoten. Ik geef de kinderen dus veel verantwoordelijkheid. Als ik merk dat het niet lekker loopt of als er een negatieve sfeer hangt, probeer ik boven water te krijgen wat er speelt. Pas als de lucht is geklaard, ga ik weer lesgeven. Ik wil steeds het gesprek gaande houden en daarin rechtvaardig en voorspelbaar zijn. Dan weten de kinderen wat ze kunnen verwachten en voelen ze dat ze altijd zichzelf mogen zijn bij juf. Dan gaat de rest bijna vanzelf. Echt, ik geniet zó als ik kinderen zie groeien!”

Lesgeven is een feest

Om te laten zien hoe uitdagend het onderwijs is, maakte Anouk een vlog. Anouk: “Je hoort en leest veel over hoe zwaar het onderwijs tegenwoordig is. En ja, die druk ervaar ik zeker ook. Gelukkig is er op onze school een open sfeer, waarin we kunnen delen waar we tegenaan lopen. In mijn vlog wil ik graag de andere kant laten zien, de dingen waar je energie van krijgt. Bijvoorbeeld als je een kind vriendjes ziet maken, terwijl dat eerst niet goed lukte. Als je een leerling breed ziet glimlachen nadat hij of zij eindelijk die moeilijke maateenheden begrijpt. Of als je ziet dat kinderen doorhebben dat je er veel voor terugkrijgt als je van je goede kant laat zien. Kinderen zijn zo puur, zo eerlijk. Het is gewoon een feest om met zulke fantastische jonge mensen te mogen werken.”

“Kinderen zijn zo puur, zo eerlijk. Het is gewoon een feest om met ze te mogen werken”

Passie

Als kind wist Anouk al dat ze juf wilde worden. “Ja, dat stond behoorlijk vast”, vertelt Anouk. “Ik speelde bijna altijd schooltje. En toen wist ik nog niet hóe mooi ik dit vak in de praktijk zou vinden. De pabo-opleiding aan Viaa maakte mij nog enthousiaster. Vooral de manier waarop de docenten met je omgaan is heel bijzonder. Ze hebben zo'n passie voor hun vak! Alle docenten noemen je van begin af aan bij je naam; ik merkte daardoor hoe fijn het is als je gezien wordt en als je jezelf mag zijn. Ze laten je op die manier voelen hoe mooi het is om les te geven. Tegelijkertijd leer je alles wat je nodig hebt om kinderen inhoudelijk en persoonlijk te begeleiden en ze zo een geweldige schooltijd te geven. Daar maak ik iedere dag dankbaar gebruik van.”

Voorleven

Zoals Anouks docenten voor haar een voorbeeld waren, zo is ze dat nu zelf voor haar leerlingen. “Ik wil mijn leerlingen laten merken dat ik ze zie en hoor en dat ik aandacht voor ze heb. De Bijbel is hierin mijn inspiratiebron. Ik zie het als mijn taak om een voorbeeld te zijn, om te vertellen en uit te dragen hoe Jezus ons daarin voorleefde. Dat betekent ook dat ik echt wel ingrijp als dat nodig is. Regels zijn regels en daar ga je niet overheen, maar als er vertrouwen is, is er ook ruimte om fouten te maken en te ontdekken hoe je het de volgende keer anders kunt doen. Ik zou het fantastisch vinden als mijn leerlingen ervaren dat ze goed zijn zoals ze zijn en dat ze weten dat ze altijd bij mij terecht kunnen.” ●

Ben je benieuwd naar Anouks vlog? Bekijk 'm via www.viaa.nl/vloganouk
En overweeg je om leerkracht te worden? Lees over onze pabo-opleiding via <https://www.viaa.nl/opleidingen/pabo/>

“Onze onderwijsvisie is de afgelopen jaren veranderd. Er is meer nadruk komen te liggen op het zelfstandig werken van de studenten. Er moeten dan wel werkplekken zijn waar studenten zelf aan de slag kunnen. In de huidige inrichting van het gebouw is deze ruimte er niet, maar in het plan voor de renovatie zijn daar gelukkig veel mogelijkheden voor. Voordat de nieuwe plannen gemaakt zijn, mocht ik als lid van de klankbordgroep een moodboard maken met kleuren en stijlen die mij aanspreken. Daar zie ik zeker wel wat van terug in de tekeningen. Bij de nieuwe inrichting wordt veel gebruikgemaakt van licht en natuurlijke materialen. Ook is het mooi om te zien dat de architect laat zien dat er al mooie elementen in het gebouw zitten, zoals het lijnenspel van het trappenhuis.

Ik ben heel blij met het creëren van nieuwe multifunctionele ruimtes, zoals het auditorium. Als opleiding kunnen we hier podiumtraining geven, maar het kan ook gebruikt worden voor colleges of bijeenkomsten. De visie van de school komt ook goed terug in het plan. Er zijn veel doorkijkmogelijkheden. Je kunt van buiten naar binnen kijken. Zo zie je wat wij als hogeschool doen. Als school kunnen we ook naar buiten kijken, naar de wereld om ons heen. Als Viaa willen we graag transparant zijn. Je kunt hier zijn en je mag je hier ontwikkelen.”

Ingrid Pouw
Docent Social Work en lid van de klankbordgroep voor de renovatie van de binnenkant van Viaa.

Eerste schetsen voor renovatie binnenkant gereed

Lichte, multifunctionele en eigentijdse inrichting van gebouw Hogeschool Viaa

Na de renovatie van de buitenkant is het nu tijd om de binnenkant van het gebouw van Hogeschool Viaa aan te pakken. Roosmarie Carree van JHK Architecten uit Utrecht heeft, aan de hand van input van medewerkers en studenten van Viaa, de eerste schetsen gemaakt. Het resultaat: een eigentijdse, lichte en multifunctionele inrichting van de binnenkant van het gebouw.

“Wat mij opviel tijdens mijn eerste bezoek aan Viaa is dat de centrale ruimte zo donker is. Hier is bijna geen natuurlijke lichtinval. Ook was er sprake van verrommeling. Dat betekent dat er geen eenduidigheid is in het gebruik van kleuren en materialen”, vertelt Roosmarie Carree. “Maar aan de andere kant heeft het gebouw ook prachtige elementen, zoals het groene mozaïek, de kolommenstructuur en het lijnenspel van het trappenhuis.”

Met de bevindingen van haar eerste bezoek aan Viaa, ruim een jaar geleden, heeft Roosmarie een visie gepresenteerd voor de nieuwe inrichting van het gebouw. “Dit was nog geen ontwerp, maar meer een idee hoe wij tegen het gebruik van de ruimtes aankijken. Op basis hiervan werden wij gekozen. Samen met een werkgroep zijn we daarna aan de slag gegaan om de visie uit te werken en uiteindelijk te komen met een ontwerp.”

Met de werkgroep heeft Roosmarie een bezoek gebracht aan de Stadkamer in Zwolle. “Deze ruimte hebben wij ook ontworpen. De werkgroep mocht aangeven wat ze wel en niet mooi vonden en wat ze graag terug zouden willen zien in het gebouw van Viaa. Hier kwam voor mij veel uit. Iedereen voelde zich vrij om te zeggen wat de wensen zijn. Dit heb ik uiteindelijk kunnen vertalen naar een ontwerp.”

Het eerste onderdeel dat aangepakt gaat worden is de centrale ruimte, de agora. Ontmoeting, studeren en werken staan centraal in de schetsen van Roosmarie. “Net als in een echte agora gebeurt hier van alles. We maken er één grote ruimte van die multifunctioneel te gebruiken is. De ruimte is opgedeeld in zones. Er is plaats voor de mediatheek, waar je kunt studeren. Maar er komt ook een zone waar je kunt lunchen en werken en een zone waar je elkaar kunt ontmoeten”, legt Roosmarie uit.

De muren die nu nog in de agora staan worden weggehaald, zodat er ook meer licht naar binnen valt. “Er zitten achter die muren hele mooie grote ramen. Door de muren weg te halen, komt dat licht meer naar binnen en heb je mooi uitzicht naar het groen buiten. We zijn nog aan het kijken of we aan het eind van de agora ook meer licht kunnen maken door extra glas te plaatsen. Als je dan in de agora komt, dan loop je naar het licht toe. Dat is veel fijner dan de donkere ruimte waar je nu inloopt.” ●

De eerste fase van het voorlopig ontwerp is nu afgerond. Hierna gaat de architect verder met het definitieve ontwerp. De verwachting is dat de renovatie van de binnenkant start in de zomer van 2020.

Samen in beweging met kwetsbare bewoners

Niet alleen óver, maar vooral mét elkaar praten

Van een leven vol belevenissen naar wéér een dag achter de geraniums. Van een gezellige week op je werk naar wegtikkende minuten thuis. En van je geboortedorp in Syrië naar een straat vol vreemden. In Nederland mag iedereen meedoen, maar dat is gemakkelijker gezegd dan gedaan. Hoe we kwetsbare bewoners in beweging kunnen brengen? Dat onderzoekt het Centrum voor Samenlevingsvraagstukken in samenwerking met het lectoraat Zorg en Zingeving.

In Nederland worden in veel wijken en buurten activiteiten georganiseerd voor kwetsbare bewoners. “Waardevol, zeker omdat het vaak sportieve activiteiten zijn die bijdragen aan een goede gezondheid”, begint programmaleider en onderzoeker Monica Stouten. “Met ons onderzoek ‘Samen in beweging met kwetsbare bewoners’ kijken we waar bewoners écht behoefte aan hebben. Welke sportieve activiteiten bieden kansen? En hoe kunnen zorg- en welzijnsprofessionals daar met elkaar invulling aan geven?”

Gezondheid en welzijn

Doel van het onderzoek is om de effectiviteit van activiteiten te vergroten. “Komen bewoners letterlijk in beweging, dan voelen ze zich fitter en hebben ze naar verwachting minder lichamelijke zorg nodig”, legt Monica uit. “Daarnaast speelt welzijn een belangrijke rol. Een wandeling of fietstocht is gezond, maar draagt ook bij aan sociaal contact en structuur. Bewoners zijn minder eenzaam en gaan bijvoorbeeld gemakkelijker de deur uit, waardoor psychische klachten mogelijk afnemen.”

Integraal samenwerken

De focus op zowel gezondheid als welzijn vraagt iets van het beleid van gemeenten. “In de praktijk zien we dat beleidsmakers op het gebied van sport en sociaal domein vaak kansen missen, omdat ze afzonderlijk van elkaar opereren”, stelt Monica. “Om ervoor te zorgen dat betrokken partijen samenwerken, brengen we beleidsmakers, zorg- en welzijnsprofessionals en bewoners gedurende het onderzoek bij elkaar. Daarnaast benutten we binnen ons projectteam brede expertise van onderzoeksorganisaties als GGD IJsselland, GGD Noord- en Oost-Gelderland, de Academische Werkplaats Publieke Gezondheid Agora, Sportservice Overijssel en Stimenz.”

Monica Stouten

Praktijkgericht onderzoek

Hoe het projectteam te werk gaat? “We beginnen in zes kleine kernen in IJsselland en de Achterhoek. In deze kernen neemt de vergrijzing toe en vallen regelmatig voorzieningen weg”, vertelt Monica. “De gezondheidsmonitor van de GGD vormt ons startpunt. De cijfers die hierin staan zeggen veel, maar niet alles. Daarom doen we met onze lectoraten praktijkgericht onderzoek. We praten met kwetsbare bewoners en leggen contact met zorg- en welzijnsprofessionals. Door onze bevindingen te koppelen aan de cijfers, komen we tot effectieve plannen om activiteiten te verbeteren of nieuw op te zetten. Dit alles gebeurt in nauw overleg met de betrokken gemeenten, zodat we maatwerkoplossingen bieden waarmee zij in de toekomst verder kunnen.”

Lectoraten van Hogeschool Viaa

Het Centrum voor Samenlevingsvraagstukken is het lectoraat van de academie Social Work en Theologie van Hogeschool Viaa. Het lectoraat Zorg en Zingeving hoort bij de academie Health Care. Door praktisch onderzoek te doen, dragen de lectoraten bij aan de ontwikkeling van het onderwijs en voorzien ze het werkveld van waardevolle, nieuwe kennis.

Projectleider Marieke Jansen, GGD IJsselland

“Bij GGD IJsselland verzamelen we jaarlijks gegevens over de gezondheid van inwoners. Deze gegevens presenteren we in zogenoemde gezondheidsmonitoren. Met behulp van de monitoren laten we gemeenten zien hoe gezond bewoners zijn en geven we advies. Nu we meedoen aan het onderzoek ‘Samen in beweging met kwetsbare bewoners’ krijgen onze cijfers meer waarde: ze worden aangevuld met verhalen van de doelgroep. Zo praten we niet alleen meer óver, maar ook mét hen. Van daaruit komen we tot meer concrete plannen, kunnen we de integrale samenwerking verbeteren en bieden we maatwerkoplossingen waar bewoners echt iets aan hebben.”

Blijven leren

In totaal duurt het onderzoek vier jaar. Monica: “In die periode vinden we het belangrijk dat de betrokken partijen blijven leren. Daarom organiseren we periodiek bijeenkomsten waarbij we met professionals en bewoners over de activiteiten praten. Door naar elkaars ervaringen te luisteren, kunnen we de activiteiten steeds verder verbeteren en hopen we dat het integraal samenwerken op den duur als vanzelf zal gaan. Zo is het geen doel op zich, maar een middel om een gezamenlijk doel te bereiken.” ●

Werkveld en opleiding

Alle opleidingen van Hogeschool Viaa hebben de praktijk een belangrijke plaats gegeven in het opleidingsprogramma. Naast het betrekken van het werkveld bij het samenstellen van het curriculum, gaan studenten veel uren aan de slag in de praktijk. Studenten leren, volgens de opleidingen, in het werkveld pas echt hoe ze de geleerde theorie in praktijk moeten brengen.

Bert Bouman (voorzitter stagebureau Verpleegkunde), Mariëlle Ristjouw (praktijkbegeleider bij GGZ Centraal) en verpleegkundestudent Helmich Spijkerboer vertellen over het belang van leren in de praktijk voor henzelf of voor hun organisatie.

DE OPLEIDING

Bert Bouman
Voorzitter Stagebureau van de opleiding Verpleegkunde

‘Studenten moeten contact hebben met een rolmodel’

“Verpleegkunde is en blijft een praktische opleiding, ondanks dat het een hbo-studie is. Zonder leren in de praktijk hebben wij geen opleiding. Bijna veertig procent van het opleidingsprogramma bestaat uit praktijkleren.

Ondanks de groei van het aantal studenten is het ons altijd nog gelukt voor iedereen een passende stageplek te vinden. Dat komt onder andere ook doordat studenten sinds een paar jaar zelf een stageplaats mogen aandragen. De voorwaarde die wij aan een stageplek verbinden is dat er voldoende begeleiding op niveau is. De studenten moeten contact hebben met een rolmodel, zodat zij een goed beeld van het vak krijgen.

Als je zelf geen stageplaats hebt, dan zorgt het stagebureau voor een passende stageplaats. Helaas lukt het ons niet altijd om aan de wensen van de studenten te voldoen. Soms moeten studenten verhuizen of tijdelijk ergens anders wonen.

Voor het vinden van de juiste leerplekken in de praktijk is het belangrijk om goed contact te hebben met het werkveld. Er zijn binnen het stagebureau van de opleiding verschillende stagecoördinatoren. Zij onderhouden allemaal contact met de organisaties in het werkveld.

We vinden de visie van het werkveld belangrijk voor onze opleiding. Bij het ontwikkelen van het nieuwe opleidingsprogramma heeft het werkveld ook meege gedacht over welke onderwerpen vanuit de praktijk terug moeten komen in de opleiding.”

DE PRAKTIJK

Mariëlle Ristjouw
Praktijkbegeleider bij GGZ Centraal

‘Door studenten op te leiden lever ik een bijdrage aan de kwaliteit van de zorg’

“Samen met vier collega's werk ik bij GGZ Centraal als praktijkbegeleider. Wij begeleiden studenten die hier stagelopen en studenten die hier een leerwerkplek hebben. Er zijn rond de twintig hbo-studenten, waaronder Helmich, die bij ons een leerwerkplek hebben. Deze studenten begeleid ik vanaf het sollicitatiegesprek tot de diplomering. Op de afdeling worden zowel de deeltijdstudenten als de stagiaires begeleid door een hbo-verpleegkundige.

Voor de leerwerkplekken hebben we bewust gekozen voor een samenwerking met Viaa. Het onderwijs is daar kwalitatief goed en de samenwerking is ook altijd prettig. Elk half jaar heb ik overleg met docenten van Viaa. We bespreken dan de voortgang van de studenten en hebben het over de inhoud van de opleiding, zoals bijvoorbeeld interventie. Als praktijkbegeleiders van GGZ Centraal geven we zelf een keer in de zes weken interventie aan de hbo-deeltijdstudenten. In samenwerking met Viaa krijgen de studenten studiepunten voor deze bijeenkomsten.

De stagiaires zijn bij ons niet bedoeld om de gaten op te vullen, maar om kennis en ervaring op te doen binnen de psychiatrie. Zij zijn een belangrijk onderdeel van het leerklimaat, waar het belang van opleiden centraal staat. Niet alleen voor GGZ Centraal, maar voor de hele zorg in Nederland. Wij zien het opleiden van studenten als onze maatschappelijke verantwoordelijkheid. Het is natuurlijk mooi als studenten bij ons blijven werken na een stage, maar als dat niet zo is, dan is het ook goed. We hebben dan wel bijgedragen aan een nieuwe medewerker in de zorg. Uiteindelijk doe ik het allemaal voor de patiënten. Met het opleiden van studenten lever ik indirect een bijdrage aan de kwaliteit van de zorg.”

DE STUDENT

Helmich Spijkerboer
Deeltijdstudent Verpleegkunde Viaa

‘Sommige dingen leer je alleen in de praktijk’

“Na de eerste twee jaar van mijn studie, begon ik na te denken welke richting ik later op zou willen. Werken in de psychiatrie trok mij wel, omdat het een combinatie is van het doen van verpleegkundige handelingen én het voeren van gesprekken. Via GGZ Centraal ben ik uiteindelijk bij Amethyst Verslavingszorg in Almere terecht gekomen. Ik heb hier een leerwerkplek. Dat houdt in dat ik drie dagen werk en één dag naar school ga.

Ik werk op de afdeling Detox. Hier worden nieuwe patiënten twee weken opgenomen om te ‘ontgiften’. Ik geef medicatie en voer daarnaast gesprekken, zowel individueel als met groepen. Ik had geen ervaring met de verslavingszorg, maar ik heb er geen moment spijt van gehad dat ik hier voor een leerwerkplek heb gekozen. Ik kan hier iets betekenen voor mensen die tussen wal en schip zijn beland. Aan de verslaving zitten vaak veel psychische problemen vast. Ik kan de patiënten hier een zetje in de goede richting geven.

Het werken in de praktijk is een belangrijk onderdeel van de studie. De dingen die ik op school heb geleerd kan ik hier in de praktijk toepassen. Op school leer je prikken op een lapje stof of een kunstarm. Hier moet je echt in iemand prikken. Dat kun je dus alleen maar leren in de praktijk.

Ook het werken in een team met ervaringsdeskundigen is erg leerzaam voor mij. Er zijn altijd mensen om je heen die ervaring hebben in de praktijk. Je kunt met elkaar van gedachten wisselen over een bepaalde situatie of hulp vragen als dat nodig is.

Het is prettig dat de samenwerking tussen GGZ Centraal en Viaa goed verloopt. Op school ben ik gewend dat de lijntjes kort zijn. En zo werkt het gelukkig ook tussen Viaa en GGZ Centraal.”

Op dinsdag 8 oktober organiseren Viaa en Windesheim een symposium voor het werkveld en voor docenten Verpleegkunde. Tijdens het symposium is er ruimte voor ontmoeting en uitwisseling van ervaringen. Meer info is te vinden op www.viaa.nl/symposiumwerkveld

1

Onderwijs

1 De kinderen van juf Kiet

De kinderen in de klas van juf Kiet zijn nog maar net in Nederland. Alles is nieuw en verwarrend. Onder de strenge, maar liefdevolle hand van juf Kiet leren de kinderen niet alleen lezen en schrijven, maar weer kind zijn. Een ode aan de juf die ieder kind verdient.

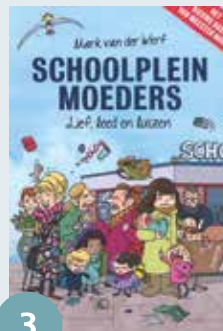
https://www.npostart.nl/KN_1691677

2 Brammetje Baas

De energieke Brammetje is zes jaar en kan een heleboel dingen heel goed. Hij kan al AVI 2 lezen, drummen op de tafel, hoger springen dan zijn vader en wel drie meisjes op de kar over het schoolplein trekken. Er is eigenlijk maar één ding dat Brammetje helemaal niet goed kan, en dat is stil zitten. Brammetje Baas denkt veel na over de wereld om hem heen. Hij heeft ontzettend veel zin om naar groep drie te gaan. Maar dan komt hij bij de strenge meester Vis in de klas. De ouderwetse meester Vis heeft geen oog voor de binnenwereld van het bewegelijke, ongeconcentreerde jongetje en zet alles op alles om Brammetje in de pas te laten lopen.

2

3

3 Schoolpleinmoeders. Lief, leed en luizen.

Mark van der Werf (2018)

Verlegen buitenbeentjes en vileine roddeltantes; ouders die sidderen voor hun eerste tienminutengesprek en oude rotten die al heel wat werkstukken in elkaar hebben geflanst. In 'Schoolpleinmoeders' loopt Mark van der Werf (beter bekend als Meester Mark) een jaar lang met hen mee. Op het plein, in de koffiekamer en thuis aan de keukentafel vertellen tientallen ouders hoe zij heelhuids het schooljaar door komen. Alle moeders zijn moe, maar geen van hen laat zich daardoor uit het veld slaan.

ISBN 9789463191197

4 Franse kinderen gooien niet met eten

Pamela Druckerman

Hoe kan het dat Franse kinderen zo goed luisteren, dat ze al van jongs af aan doorslapen en dat ze met gemak een viergangendiner aankunnen? Hoe kan het dat Franse ouders ook nog tijd hebben voor een eigen leven? De schrijfster gaat (letterlijk) op onderzoek uit. Ze komt tot een aantal belangrijke antwoorden, die zelfs een plek in de Franse taal hebben: zoals cadre (grenzen stellen en vrij laten), attendre (leren wachten), équilibre (balans; een deel van je leven, het ouderschap, overheerst niet de andere delen) en bonjour, au revoir (twee van de vier 'magische' woorden).

ISBN 9789460031090

4

Theologie

5 Wild, Wild Country

Fascinerende documentaire over de Bhagwansekte die in de jaren tachtig neerstreek in Oregon en daar in conflict kwam met haar omgeving. Met commentaar van beide kanten. Daagt uit om na te denken over de soms spanningsvolle relatie tussen religie en samenleving. Ook laat het zien hoe gevoelig religieus idealisme is voor machtsmisbruik.

[Te bekijken via Netflix](#)

5

Zorg en welzijn

6 Die ene patiënt

Ellen de Visser

Zorgverleners over die ene patiënt, die hun leven voor altijd veranderde. De indringende Volkskrant-serie 'Die ene patiënt' is een van de hoogst gewaardeerde en best gelezen rubrieken van de krant. In elke weekend-bijlage Sir Edmund interviewt Ellen de Visser een dokter of verpleegkundige over een patiënt die ze nooit meer vergeten en die hun kijk op hun vak en het leven veranderde. Van neuropsycholoog tot huisarts, de verhalen die in deze bundel door Ellen de Visser zijn samengebracht, bieden een aangrijpende en leerzame inkijk in de ziel van onze zorgverleners.

ISBN 9789026344848

6

7 Met hoofd en hart. Liefdevolle ervaringen van een verpleegkundige

Christie Watson

Na meer dan twintig jaar op alle denkbare afdelingen in verschillende ziekenhuizen te hebben gewerkt, opent voormalig verpleegkundige Christie Watson de deuren voor ons allemaal. Ze leidt ons door ziekenhuisgangen naar premature baby's die aan een netwerk van slangetjes vechten voor hun leven. Ze brengt ons naar een zaal waar kankerpatiënten chemotherapie toegediend krijgen en we staan naast haar op de geriatrische afdeling, waar zich de kwetsbaarste mensen van onze samenleving bevinden. *Met hoofd en hart* is een eerbetoon aan verpleegkundigen, patiënten en hun naasten.

ISBN 9789402701050

8 Slotcouplet

Sander de Hosson

Geneeskunde is soms genezen, vaak verlichten, altijd troosten. Longarts Sander de Hosson laat zien hoe deze eeuwenoude uitspraak nog altijd geldt. Hij behandelt patiënten met een ongeneeslijke ziekte, bij wie de laatste levensfase is aangebroken. Samen met een team van zorgverleners streeft hij naar de beste kwaliteit van leven en sterven voor de patiënt. De Hosson vertelt openhartig wat hij denkt en voelt, hoe hij handelt bij vaak ingewikkelde ziektegeschiedenissen en hoe hij worstelt met de vraag die veel dokters hebben: waar ligt de grens van geneeskunde? Moet wel alles wat kan?

ISBN 9789029523950

7

8

9 Beau five days inside

Beau brengt een bezoek aan het revalidatiecentrum in het Friese Beetsterzwaag. Hij leeft vijf dagen mee met de mensen die daar revalideren. Hij spreekt daar onder meer een 12-jarige meisje dat is aangereden toen ze het zebepad overstak en een jonge moeder die van haar fiets is gevallen. Ook maakt hij kennis met een vrouw die ernstige brandwonden opliep bij een gasexplosie en met een man die werd getroffen door een herseninfarct.

<https://tvblik.nl/beau-five-days-inside/aflevering-6-1>

10 Niemandsland

Guurtje Leguijt

Niemandsland is een roman over de jeugdzorg en pleegzorg, gebaseerd op de levenservaringen van een jongen in de jeugd- en pleegzorg. In deze roman wordt duidelijk hoe het voor een kind is om op diverse groepen en met zoveel verschillende hulpverleners geconfronteerd te worden en het belang van een hulpverlener die met jou een onvoorwaardelijke relatie aan kan gaan.

ISBN 9789023955047

9

11

12

11 Ik mis je

Podcasts van hoogleraar rouwverwerking Manu Keirse

Volgens rouwdeskundige Manu Keirse kun je rouw niet verwerken, maar hoogstens overleven. In de podcast van 'Ik mis je' gaat Manu in gesprek met ervaringsdeskundigen Angela, Joachim en Laura en met hulpverlener Lies.

<https://ikmisje.eo.nl/themas/artikel/podcast-manu-keirse>

12 Protocol van mijn vader

Televiemaker Melliena Beckmann vertelt het verhaal over haar vader die een groot herseninfarct krijgt en over dr. Bonte, een arts die buiten de lijntjes durft te kleuren en een levensreddende operatie laat uitvoeren. Melliena legt de gevolgen van het handelen van deze arts op camera vast en volgt hem. De ultieme vraag die in deze documentaire naar boven komt is: beschermen medische protocollen het leven tegen ingrepen die een situatie kan verergeren of zijn het regels die verhinderen dat er nog een ultieme poging tot behandelen wordt gedaan?

<https://tvblik.nl/2doc/protocol-van-mijn-vader>

Betrokken zijn is voor

Morteza

'Jezus geeft mij liefde en daar mag ik van uitdelen, bijvoorbeeld door voor mensen te bidden of door ze blij te maken met hulp of een bezoekje. Zo ben ik betrokken op anderen.'

Betrokken zijn is voor **Laura**

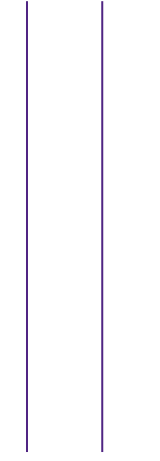
'Betrokken betekent voor mij zichtbaar zijn en verbinding creëren, binnen en buiten de organisatie.'

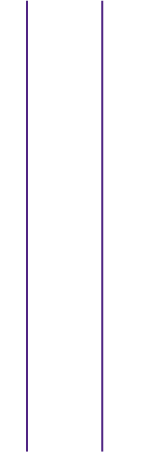
vecteezy.com

shutterstock.com

all free download / zcool.com.cn

Opleiden. Dat doen we voor jou.

Opleiden. Dat doen we voor jou.

Opleiden. Dat doen we voor jou.

Opleiden. Dat doen we voor jou.